

Statens vegvesen

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Landbruks- og matdep.	
Saksnr.: 2008 / 132	Doknr.: 25
Mottatt: 18 MAR 2008	
Saksbehandler: ASR/MA/BRE	Arkiv: 470
Kode:	Avtalnr.:

Behandlende enhet:
Vegdirektoratet

Saksbehandler/innvalgsnr:
Marit Ulveseth - 22073316

Vår referanse:
2008/015451-002

Deres referanse:
200800132

Vår dato:
13.03.2008

Høring - Jordverngruppas rapport - Klimaskifte for jordvernet

Landbruks- og matdepartementet har bedt om reaksjoner og synspunkter på forslag til virkemidler for å styrke jordvernet, jf. kapittel 5 i Jordverngruppas rapport "Klimaskifte for jordvernet".

Jordverngruppas rapport oppsummerer fakta om jordbruksarealer, og viser behovet for å styrke arbeidet med jordvern i Norge. Rapporten drøfter årsaker til at eksisterende virkemidler for jordvern ikke blir brukt for å ivareta nasjonale mål på området. Det vises blant annet til Stortingets behandling av Riksrevisjonens rapport Dok.nr.3:11 (2006-2007) "Riksrevisjonens undersøkelse av bærekraftig arealplanlegging og arealdisponering i Norge". Riksrevisjonens rapport viser at arealutviklingen i Norge ikke ivaretar de verdier og prinsipper som Stortinget har vektlagt for å sikre en bærekraftig arealdisponering, og Stortinget uttrykker bekymring for situasjonen og etterlyser analyser av konsekvensene av dette. Jordverngruppa påpeker at det er behov for sterkere samordning av de nasjonale målene i arealpolitikken, og å tydeliggjøre hvilken betydning disse målene bør få i praktisk arealforvaltning på regionalt og kommunalt nivå.

I kapittel 4.2 drøftes sammenhengen mellom samferdselstiltak, utbyggingsmønster og presset på dyrka jord. Jordverngruppa gir uttrykk for at det i Nasjonal transportplan (NTP) blir lagt for stor vekt på lokale og regionale ønsker i prioriteringen av prosjekter, og at dette kan føre til at prosjekter som bidrar til dreining av utbyggingsretningen og etablering av gode, langsiktige utbyggingsmønstre med hensyn til jordvern, ikke blir prioritert.

Stortinget har i arbeidet med forvaltningsreformen i Norge vedtatt at regionene skal overta eierskap og forvaltning av dagens øvrig riksvegnett og tilhørende ferjestrekninger. Det betyr i praksis at regionale myndigheter i framtida vil få større ansvar for prioritering av samferdselsprosjekter, og det er behov for å styrke samhandlingen mellom forvaltningsnivåene for å ivareta nasjonale og regionale mål. Statens vegvesen mener at planlegging etter plan- og bygningsloven er det viktigste redskapet for gode beslutninger om bruk og vern av arealer. Slike planer er grunnlag for prioritering av infrastrukturtiltak i NTP. Samtidig kan NTP gi føringer for framtidig transportplanlegging, jf. foreliggende forslag til

Postadresse
Statens vegvesen
Vegdirektoratet
Postboks 8142 Dep
0033 Oslo

Telefon: 02030
Telefaks: 22 07 37 68
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Brynsengfare 6A
0667 OSLO

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Båtsfjordveien 18
9815 VADSØ
Telefon: 78 94 15 50
Telefaks: 78 95 33 52

NTP hvor det er tatt inn mål om å begrense inngrep i dyrket jord, et opplegg for oppfølging, og gitt føringer for samordnet areal- og transportplanlegging og planlegging av nyanlegg.

I kapittel 5 presenterer Jordverngruppa forslag til nye virkemidler for å styrke jordvernet. Det presiseres at det ikke finnes et enkelt virkemiddel for å løse utfordringene knyttet til jordvern, men at det er behov for tiltak på flere områder som f eks informasjon, bedre data- og kunnskapsgrunnlag om arealbruk, kompetanseutvikling og styrking av virkemidler i plan- og bygningsloven på nasjonalt, regionalt og kommunalt nivå.

Statens vegvesen støtter forslaget om å utarbeide et informasjonsprogram om jordvern. Vi vil oppfordre Landbruks- og matdepartementet om å samarbeide med Miljøverndepartementet om felles informasjonsopplegg og kompetanseutvikling for statlige, regionale og kommunale myndigheter for å styrke arbeidet med bærekraftig arealdisponering i Norge.

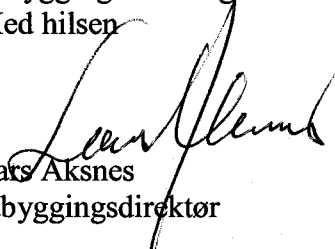
Statens vegvesen har registrert at det er behov for å arbeide mer med begreper, rapporteringsrutiner og statistikk knyttet til vurdering og rapportering av dyrket jord. Vi støtter derfor forslagene om tiltak for å sikre bedre registrering og dokumentasjon av arealressurser.

Jordverngruppa viser til arbeidet med å styrke planbestemmelsene i plan- og bygningsloven. Ot.prp. for ny plandel i plan- og bygningsloven ble godkjent i Statsråd 15. februar 2008. I lovforslaget er det lagt opp til å styrke muligheten til å ivareta nasjonale mål gjennom nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, statlige planretningslinjer (RPR) og statlige planbestemmelser (RPB). Statens vegvesen mener at dette vil bli viktige verktøy for styrke jordvernet, men vil påpeke at statens bruk av rikspolitiske retningslinjer og bestemmelser om jordvern bør vurderes opp mot muligheten for å følge opp nasjonale mål gjennom statlige forventninger til regional og kommunal planlegging, initiativ til og deltakelse i regionale og kommunale planprosesser.

I kapittel 5.7 påpeker jordverngruppa behovet for tydeligere avklaringer fra statlig hold om framtidige infrastrukturtiltak innenfor samferdsel. Statens vegvesen mener at det nye systemet med statlige forventninger til regional og kommunal planlegging og regional planstrategi kan bidra til det. Regionale myndigheter har i dag ansvar og vil senere få utvidet ansvar for å prioritere ressurser til regional infrastruktur og lokalt kollektivtilbud. Det kan gis signaler om vektlegging av jordvernhensyn i planlegging og gjennomføring av prosjekter i NTP, men prosjekter som initierer gode utbyggingsmønstre skal være forankret i plan- og bygningsloven før de prioriteres i NTP.

Store infrastrukturprosjekter skal kvalitetssikres på overordnet nivå (KS1) og godkjennes av regjeringen før formell planprosess etter plan- og bygningsloven igangsettes. Her kan også jordvernhensyn ivaretas.

Utbyggingsavdelingen
Med hilsen

Lars Aksnes
utbyggingsdirektør

Kopi: Samferdselsdepartementet

Gryda Grendstad